

Stabat Mater

ΤΟ *Stabat Mater (Dolorosa)* (*Η Μητέρα στεκόταν (λυπημένη)*) είναι **ύμνος** μνημονευτικός του ψυχικού πόνου της Παναγίας κατά την Εβδομάδα των Παθών, όταν θρηνεί τον [Ιησού](#) κάτω από τον Σταυρό.

Πρόκειται κατά πάσα πιθανότητα για έργο του φραγκισκανού μοναχού Γιακοπόνε ντα Τόντι (1230-1306), ενώ σύμφωνα με άλλη εκδοχή για έργο του Αγίου Μποναβεντούρα (1221-1274). Στο λειτουργικό της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας εισήχθη το 1727.

«Στάμπατ Μάτερ» ονομάζονται, επίσης, τα μουσικά έργα που έχουν κατά καιρούς συντεθεί πάνω στα λόγια αυτού του θρησκευτικού ύμνου. Η πιο παλιά μελωδία ψαλλόταν κατά την πορεία των προσκυνητών προς τους Αγίους Τόπους, όπως μαρτυρεί ο Φρανσουά ντε λα Φεγιέ στο βιβλίο του *Νέα Μέθοδος της Ψαλμωδίας* (1748). Πρώτος ο γαλλοφλαμανδός Ζοκέν ντε Πρε (1450-1521) το μετέτρεψε σε πολυφωνικό κομμάτι.

Στάμπατ Μάτερ έχουν γράψει σπουδαίοι συνθέτες της λόγιας μουσικής

Μυθικές διαστάσεις έχει αποκτήσει το *Στάμπατ Μάτερ* του Ιταλού συνθέτη Τζοβάνι Περγκολέζι. Ο θρύλος τον θέλει να γράφει τις τελευταίες νότες του έργου στο νεκροκρέβατό του, λίγες στιγμές προτού τον καταβάλλει η φυματίωση σε ηλικία μόλις 26 ετών.

Στο *Στάμπατ Μάτερ* έχουν ενσκήψει και συγκροτήματα του χέβι μέταλ, όπως οι γάλλοι Anorexia Nervosa και οι ολλανδοί Erica.

Το κείμενο του Stabat Mater στα Λατινικά	Μετάφραση του Stabat Mater στα Ελληνικά
Stabat Mater Dolorosa juxta Crucem lacrimosa, dum pendebat Filius.	Στεκόταν η Μητέρα λυπημένη παρά τον Σταυρόν, δακρύουσα καθώς εκεί κρεμόταν ο Υιός Της
Cujus animam gementem contristatam et dolentem pertransivit gladius.	Την γοερή ψυχή Της, καταλυπημένη και πονεμένη διαπέρασε ρομφαία
O quam tristis et afflicta uit illa benedicta, mater Unigeniti!	Ω, πόσο λυπημένη και στεναχωρημένη Είναι αυτή η ευλογημένη Μητέρα, Μητέρα ενός μοναχογιού!
Quae maerebat et dolebat pia Mater, dum videbat nati poenas inclyti.	Έτρεμε, καθώς έβλεπε τους πόνους του ενδόξου παιδιού Της! Πόσο έκλαιγε, υπέφερε!
Quis est homo qui non fleret, matrem Christi si videret in tanto supplicio?	Ποιος άνθρωπος δεν θα έκλαιγε αν έβλεπε τη Μητέρα του Ιησού να ζει ένα τέτοιο μαρτύριο;
Quis non posset contristari Christi Matrem contemplari dolentem cum Filio?	Ποιος δεν θα ένοιωθε συμπόνοια, σκεπτόμενος τη Μητέρα του Ιησού να υποφέρει μαζί με τον Υιό Της;
Pro peccatis suae gentis vidit Iesum in tormentis, et flagellis subditum.	Για τους αμαρτωλούς του λαού Του, είδε τον Ιησού να βασανίζεται και να υποβάλλεται σε μαστίγωμα
Vidit suum dulcem natum	Είδε το μικρό Της παιδί

<p>moriendo desolatum, dum emisit spiritum.</p>	<p>να ξεψυχά εγκαταλελειμμένο, ενώ παρέδιδε το πνεύμα</p>
<p>Eja Mater, fons amoris me sentire vim doloris fac, ut tecum lugeam.</p>	<p>Ω, Μητέρα, πηγή της αγάπης, κάνε με να νοιώσω το μέγεθος του πόνου Σου, για να υποφέρω μαζί Σου!</p>
<p>Fac ut ardeat cor meum n amando Christum Deum ut sibi complaceam.</p>	<p>Κάνε την καρδιά μου να πυρωθεί από αγάπη για τον Ιησού, το Θεό μου, στον οποίο είμαι ευγνώμων.</p>
<p>Sancta Mater, istud agas, crucifixi fige plagas cordi meo valide.</p>	<p>Αγία Μητέρα, κάνε αυτό, κάρφωσε τα καρφιά του Εσταυρωμένου στην καρδιά μου γερά!</p>
<p>Tui nati vulnerati tam dignati pro me pati, poenas mecum divide.</p>	<p>Οι πόνοι του πληγωμένου Σου παιδιού, που κρίθηκε άξιος να αντέξει τόσο για μένα, κάνε να τους μοιραστώ!</p>
<p>Fac me tecum pie flere crucifixo condolere, donec ego vixero.</p>	<p>Κάνε με να κλάψω μαζί Σου πικρά, να συμπάσχω με τον Εσταυρωμένο, όσο θα ζω.</p>
<p>Juxta Crucem tecum stare et me tibi sociare in planctu desidero.</p>	<p>Να βρεθώ στα πόδια του Σταυρού μαζί Σου και να Σε συντροφεύσω στον πόνο: Αυτή είναι η επιθυμία μου</p>
<p>Virgo virginum praeclara mihi iam non sis amara, fac me tecum plangere.</p>	<p>Θαυμαστή Παρθένε ανάμεσα σε όλες, μην είσαι πολύ σκληρή μαζί μου, άσε με να μοιραστώ τους θρήνους Σου!</p>
<p>Fac ut portem Christi mortem passionis fac consortem, et plagas recolare.</p>	<p>Κάνε με να κουβαλώ το θάνατο του Ιησού, να μοιράζομαι το πάθος Του και να θυμάμαι τα τραύματά Του.</p>
<p>Fac me plagis vulnerary fac me Cruce inebriari, et cruore Filii.</p>	<p>Κάνε με να υποφέρω με τα τραύματά Του, κάνε με να αισθανθώ τη μέθη του Σταυρού, για την αγάπη του Υιού Σου.</p>
<p>Inflammatum et accensum per te, Virgo, sim defensum in die iudicii.</p>	<p>Πυρωμένος και κυκλωμένος, εσύ, Παρθένε, θα με υπερασπιστείς την ημέρα της Κρίσης.</p>
<p>Fac me Cruce custodiri Morte Christi praemuniri Confoveri gratia</p>	<p>Κάνε να προστατευθώ από τον Σταυρό, να δυναμώσω από τον θάνατο του Ιησού, να αναγεννηθώ από την χάρη.</p>
<p>Quando corpus morietur fac, ut animae donetur paradisi gloria. Amen.</p>	<p>Όταν πεθάνει το σώμα μου, Κάνε την ψυχή μου να συναντήσει Τη δόξα του Παραδείσου. Αμήν.</p>